U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Ing. A. L.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, o žalobě vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 4 Ad 3/2023, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích),

takto:

I. Návrh **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Z předloženého spisu Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) zjistil, že v řízení vedeném před městským soudem pod sp. zn. 4 Ad 3/2023 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalované ve věci nepřiznání starobního důchodu. V žalobě žalobce označil jako žalovaného: „*Česká správa sociálního zabezpečení*“. Podáním ze dne 11. 4. 2023 žalobce upravil titul žalovaného na: „*Česká republika – Česká správa sociálního zabezpečení*“, jelikož má za to, že žalovaným je český stát, který jedná svou organizační složkou. Městský soud měl žalobce z úřední povinnosti upozornit, že za použití nálezu Ústavního soudu ze dne 6. 4. 2004, sp. zn. IV. ÚS 22/03, nemůže mít ve věci úspěch, pokud je nesprávně uveden žalovaný. V závěru tohoto podání žalobce uvedl, že jelikož zjistil své pochybení u titulárního označení žalovaného sám, upřesnění nepodléhá schválení městským soudem.

[2] Podáním ze dne 9. 8. 2023 vznesl žalobce dotaz na stav řízení o žalobě, načež mu městský soud dne 7. 9. 2023 zaslal přípis s tím, že projednává a rozhoduje věci podle pořadí a vyřízení žalobcovy věci orientačně odhaduje zhruba za šest měsíců.

[3] Žalobce následně doručil městskému soudu další podání ze dne 11. 9. 2023, ve kterém uvedl, že: „*opakovaně namítá úřední v průběhu 5ti měsíců procesní nečinnost, která plyne z porušení zdejším soudem ustanovení § 43 odst. 1) o.s.ř., ve věci závazného pro zdejší soud návrhu žalobce ze dne 11.4.2023, opakovaně dne 9.8.2023 o úpravu v předmětné věci titulu žalovaného,*

což má dopad na výsledek předmětného řízení“. Dále věcně reagoval na vyjádření žalované k žalobě.

[4] Městský soud v reakci na toto podání zaslal žalobci přípis ze dne 27. 9. 2023, ve kterém žalobci podrobně vysvětlil, že v dané věci se o jeho procesní nečinnost nejedná. V žalobě byla žalovaná správně označena jako ten správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni [§ 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Podle § 33 odst. 2 s. ř. s. má správní orgán procesní způsobilost. Žaloba tedy nevykazovala žádné vady a nebylo na místě, aby městský soud v této souvislosti činil jakékoliv kroky. Též nebylo na místě, aby městský soud jakkoliv reagoval na podání ze dne 11. 4. 2023, ve kterém žalobce opravil označení žalované. Městský soud poukázal na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS, s tím, že v soudním řízení správním o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu určuje osobu žalovaného kogentně zákon, nikoliv tvrzení žalobce, a je tedy věcí soudu, aby v řízení jednal jako se žalovaným s tím, kdo žalovaným skutečně má být. Nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 22/03, týkající se náležitostí označení státu jako účastníka občanského soudního řízení, ani postup podle § 43 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), se v případě žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle s. ř. s. neuplatní. I když tedy žalobce nesprávně opravil označení žalované, městský soud nadále v řízení vycházel a bude vycházet z toho, že žalovanou je „*Česká správa sociálního zabezpečení*“, přičemž nebylo a není povinností soudu v této souvislosti činit jakékoli procesní úkony nebo vydávat o tom usnesení. Ostatně ani ze žalobcova podání ze dne 11. 4. 2023 nebylo patrno, že by žalobce očekával ze strany soudu určité procesní kroky, a v následném podání ze dne 9. 8. 2023 žalobce nevyjádřil nespokojenost s vyřízením podání ze dne 11. 4. 2023. Ani jedno z těchto podání neobsahovalo návrh na postup městského soudu podle § 43 o. s. ř. a aby žalobce vyzval k úpravě titulu žalovaného.

[5] Žalobce následně doručil městskému dvě podání ze dne 20. 10. 2023 – námitku „*podle zák.č.99/1963 Sb. ve smyslu §3 odst.1, odst.2 zák. č. 219/2000Sb. procesní nečinnosti soudu s vyřízením návrhů žalobce od 11.4.2023 o úpravě titulu žalovaného*“ a návrh ve smyslu § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), který městský soud předložil Nejvyššímu správnímu soudu spolu se svým soudním spisem a vyjádřením.

[6] Návrhem ze dne 20. 10. 2023, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 27. 10. 2023, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona o soudech a soudcích, konkrétně formální úpravy titulu žalovaného na „*Česká republika – Česká správa sociálního zabezpečení*“. Navrhovatel svůj návrh odůvodnil tím, že přípis městského soudu ze dne 27. 9. 2023 není řádným procesním úkonem, a městský soud je proto v prodlení s procesním vyřízením procesního návrhu navrhovatele na formální úpravu titulu žalovaného. Navrhovatel má za to, že městský soud se necítí být vázán uvedeným návrhem a nehodlá o něm procesně rozhodovat, což je v rozporu s právní úpravou. Takový postup navrhovatel pokládá za úřední nečinnost ohledně jeho návrhu.

[7] Městský soud ve svém vyjádření označil návrh na určení lhůty za nedůvodný a navrhl jej zamítnout. Zopakoval svou argumentaci z přípisu ze dne 27. 9. 2023 včetně toho, že navrhovatelova podání ze dne 11. 4. 2023 a 9. 8. 2023 žádné návrhy ve vztahu k úpravě označení žalované ani jiné dotazy neobsahovaly. Vyjádřil přesvědčení, že při vyřízení podání navrhovatele postupoval zcela v souladu s procesními předpisy a procesní nečinnosti, průtahů či jiného pochybení se nedopustil. Závěrem uvedl, že navrhovatel podal dne 11. 9. 2023 místopředsedovi městského soudu též stížnost na průtahy, kterou odůvodnil obdobně jako nynější návrh na určení lhůty a místopředseda ji shledal nedůvodnou.

[8] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že návrh na určení lhůty není důvodný.

[9] Podle § 174a odst. 1 zákona o soudech a soudcích [m]*á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení.*

[10] V projednávané věci se městský soud žádných průtahů nedopustil. Navrhovatel se domáhá rozhodnutí o jeho návrhu na změnu označení žalované a opakovaně poukazuje na právní úpravu v o. s. ř. Ta se však týká civilního soudního řízení, o které se v dané věci nejedná. Již městský soud ve svém přípisu ze dne 27. 9. 2023, jakož i ve svém vyjádření k projednávanému návrhu na určení lhůty, podrobně a správně navrhovateli vysvětlil, že soudní řízení správní o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu upravuje samostatný zákon (s. ř. s.), který v § 69 obsahuje vlastní kogentní právní úpravu žalované strany. Správný je též závěr městského soudu, že je to jeho odpovědnost, aby jako se žalovaným jednal s tím, kdo má žalovaným skutečně být, přičemž o tom nevydává žádné rozhodnutí (srov. usnesení č. j. 5 Afs 16/2003-56 citované i městským soudem, obdobně rozsudek NSS ze dne 19. 11. 2009, č. j. 1 Afs 88/2009-48, č. 2646/2012 Sb. NSS, odst. [23]). Pokud by městský (krajský) soud jednal jako se žalovaným s někým, kdo jím dle zákona není, zatížil by své řízení vadou, která má za následek nezákonnost jeho rozhodnutí ve věci samé (srov. rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 67/2008-49, již citovaný č. j. 1 Afs 88/2009-48, nebo nověji ze dne 3. 2. 2022 č. j. 9 As 163/2020-53, odst. [17]).

[11] Podle § 69 s. ř. s. je žalovaným v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu *správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla*. V projednávané věci je tedy žalovaným v řízení o žalobě proti rozhodnutí „*České správy sociálního zabezpečení*“ právě „*Česká správa sociálního zabezpečení*“ jako samostatný procesní subjekt, který rozhodoval v posledním stupni správního řízení a vydal žalobou napadené rozhodnutí. Nejvyšší správní soud přisvědčuje městskému soudu též v tom, že v žalobě byla žalovaná správně označena (byť to s ohledem na výše citovanou judikaturu není rozhodující), a navíc bylo z obsahu žaloby bez jakýchkoliv pochyb zřejmé, kdo má být žalovaným ve smyslu § 69 s. ř. s. Městský soud proto nepochybil, pokud navrhovatele nijak nevyzýval k odstranění vad žaloby, kterými netrpěla, ani nečinil jiné procesní úkony stran označení žalované strany.

[12] Nejvyšší správní soud tedy neshledal návrh na určení lhůty k provedení požadovaných úkonů za důvodný, a proto jej podle § 174a odst. 7 zákona o soudech a soudcích zamítl. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech

a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o daném návrhu stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný.

[13] Úplným závěrem a pouze nad rámec důvodů nezbytných k zamítnutí návrhu na určení lhůty Nejvyšší správní soud stručně reaguje na dílčí argumentaci navrhovatele v jeho druhém podání ze dne 20. 10. 2023 (námitce podle o. s. ř. ve smyslu zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů). Dle navrhovatele nese majetkové následky porušení české právní úpravy jenom český stát, nikoliv jeho organizační složky. Nejvyšší správní soud však navrhovatele toliko upozorňuje na zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, dle jehož § 1 odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 1 písm. a) odpovídá stát (Česká republika) za škodu způsobenou státními orgány při výkonu státní moci.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2023

JUDr. Radan Malík
předseda senátu